

VIDEN · UDVIKLING · SAMVÆR

Betalingsloven

– en hæmmende faktor, når målet er at styrke danskernes almene kompetencer.

Retten til at få FVU/OBU-undervisning

Lov om Forberedende Voksenundervisning (herefter FVU) og Ordblindeundervisning (herefter OBU) (LBK nr. 602 af 23/05/2019) er en rettighedslov, hvilket betyder, at alle, der er fyldt 25 år, og som har forudsætninger for at følge undervisningen med udbytte, har ret til FVU og OBU-undervisning.

Personer under 25 år, som har forudsætninger for at følge undervisningen med udbytte, har adgang til forberedende voksenundervisning under visse omstændigheder, der er beskrevet i lov og bekendtgørelse.

Deltagerbetaling

Undervisning i FVU/OBU er gratis for deltagerne – dvs. ingen deltagerbetaling.

Ledige deltager på dagpenge/kontanthjælp (uddannelseshjælp).

Beskæftigede kan få Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU) eller arbejdsgiveren kan få denne, hvis den ansatte får løn under uddannelsen.

Betaling for uddannelsen

Uddannelsesinstitutionerne modtager et fastsat taxameter pr. deltager for at gennemføre FVU og OBU.

OBU er undtaget i betalingsloven og betales derfor altid via et statstaxameter.

FVU betales enten af staten eller af kommunerne:

Staten betaler FVU-taxameteret, hvis deltagerne er selvforsørgende, pensionister eller hvis ledige selv henvender sig og anmoder om at få undervisning.

Kommunerne skal i henhold til Betalingsloven (LBK nr. 598 af 16/05/2019) betale FVU-taxameteret, hvis en ledig deltager i FVU som et led i en beskæftigelsesindsats, der er igangsat i henhold til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats ('LAB-loven': Lov nr. 548 af 07/05/2019) eller undervisning, som kommunen har godkendt i overensstemmelse med § 2 i bekendtgørelse nr. 1708 af 15. december 2015 om uddannelsessøgendes ret til integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik.

Kommunernes forpligtelse iflg. LAB-loven er at iværksætte en beskæftigelsesindsats, der bringer den ledige i beskæftigelse. I denne indsats kan kommunerne (=jobcentre) vælge forskellige indsatser; vælges uddannelse, herunder FVU, skal kommunerne selv betale for undervisningen iht. betalingsloven.

Kommunernes økonomi til aktiveringsindsatsen er presset og midlerne skal anvendes effektivt ift. at nå beskæftigelseseffekt. Praksis viser derfor, at mange kommuner prioriterer andre aktiveringsredskaber (fx virksomhedspraktik eller støttet ansættelse) i beskæftigelsesindsatsen, eventuelt fagrettede kurser (de såkaldte '6 ugers jobrettede kurser'), men meget sjældent FVU, da et FVU kursus – nok med rette – ikke vurderes som det mest effektive beskæftigelsesredskab. Og derfor bliver det almene kompetenceløft nedprioriteret i kommunerne.

Udfordringen og løsningen

Målet er, at så mange voksne som muligt får den hjælp, de har brug for, hvis de ikke har et tilstrækkeligt niveau af almenfaglige færdigheder, således de kan deltage med udbytte i uddannelse, kurser

mv., men også mere kompetent kan indgå i kommunikation, samarbejde og udvikling på arbejdspladserne.

Problemet er, at betalingsloven hæmmer, at dette sker.

Og problemet er, at kommunerne af økonomiske årsager er nødt til at vurdere en FVU-indsats ud fra en rigid her-og-nu beskæftigelseseffekt og ikke i forhold til et mere langsigtet mål om, at alle i arbejdsstyrken skal have et grundlæggende og tilstrækkeligt niveau af almenfaglige kompetencer.

Løsningen er, at FVU-undervisning undtages fra Betalingsloven på samme måde som OBU, så finansieringen af FVU bliver via et statstaxameter.

Alternativt, som en lappeløsning, kan der etableres puljer, som kommunerne kan søge, og som er båndlagt til finansiering af FVU-undervisning.